
Onderwerp:

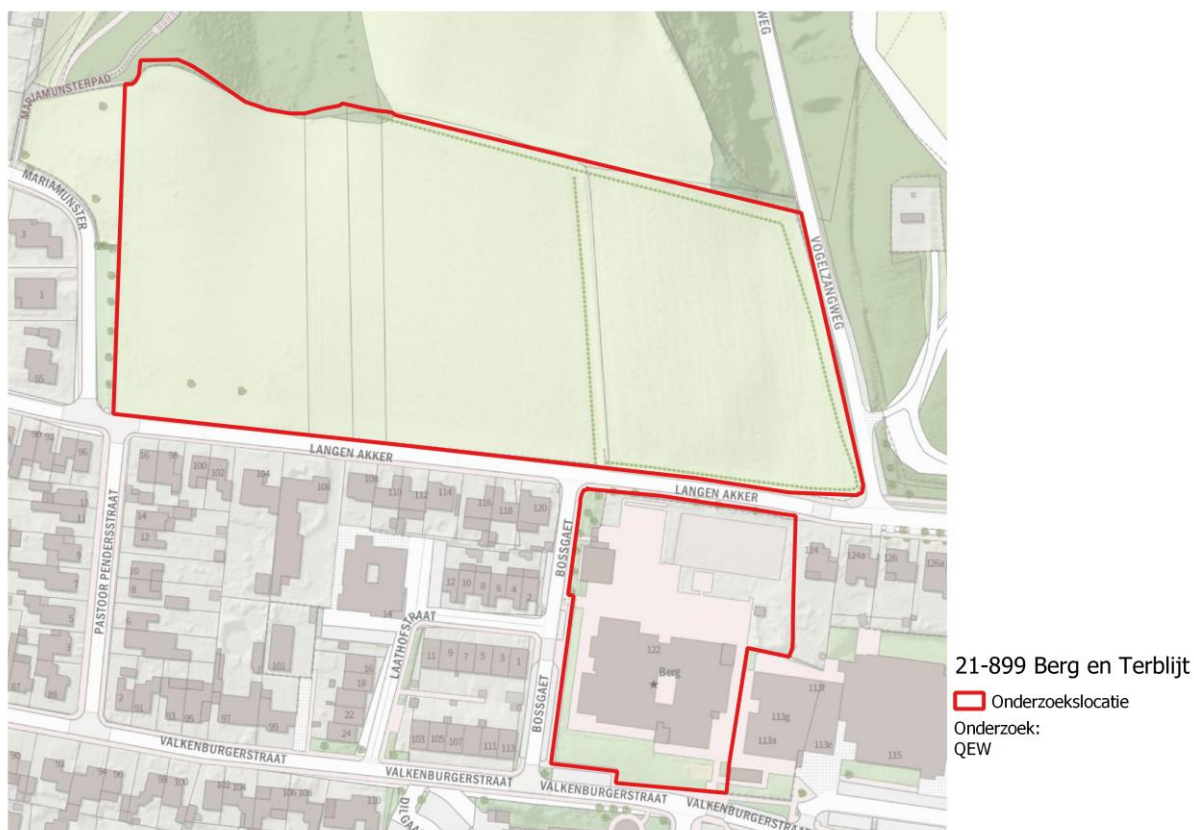
Rapportage Quickscanonderzoek Ecologische Waarden basisschool Langen Akker 122, Berg en Terblijt (soortbescherming en gebiedsbescherming)
(ons kenmerk: 21-899)

Opgesteld door:

Senior ecooloog

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij ontvangt u de rapportage inzake het quickscan onderzoek Ecologische Waarden, uitgevoerd op 23 april 2021, terplekke van de projectlocatie van de te slopen basisschool, te Berg en Terblijt, zie figuur 1. Dit onderzoek is uitgevoerd vanwege de voorgenomen sloop- en nieuwbouwwerkzaamheden en in relatie tot zowel soort- als gebiedsbescherming.

Figuur 1: onderzoekslocatie

Aanleiding

Het voornemen is om het huidige schoolgebouw, inclusief kinderopvang, te slopen en een nieuw gebouw te realiseren. De nieuwbouw wordt ofwel op de huidige locatie van de bestaande school ofwel op het tegenover liggende perceel gerealiseerd (noordkant Langen Akker).

In de huidige situatie bestaat het bebouwde gebied uit een schoolgebouw, met rondom een tegelverharding. Er staan enkele bomen op het terrein en rondom is een beukenhaag aanwezig.

Het terrein ten noorden van de Langen Akker bestaat uit een zeer bloemrijk, weilandencomplex, deels aangeplant van halfstamfruitbomen en nagenoeg helemaal begrensd met een scheerhaag van meidoorn.

Foto 1: blik op een deel van de school

Foto 2: blik op een gedeelte van het weilandencomplex aan de Langen Akker

In het kader van de voorgenomen sloop en nieuwbouw is het noodzakelijk de ingreep te toetsen aan de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming, om daarmee zicht te krijgen of er effecten optreden ten aanzien van beschermde natuurwaarden. Via een quickscan Ecologische Waarden kan dit beoordeeld worden.

Om erachter te komen of er sprake is van de aanwezigheid van beschermde natuurwaarden (planten en dieren) is er op 23 april 2021 een quickscanonderzoek uitgevoerd. De resultaten daarvan worden hieronder beschreven.

Soortbescherming

Aanwezigheid natuurwaarden Schoolgebouw/terrein

Broedvogels (al of niet met jaarrond beschermde nesten)

In de bebouwing is het aanwezig zijn van beschermde nestlocaties geheel uit te sluiten. De bebouwing is geenszins geschikt voor soorten als huismus, gierwaluw en andere gebouw-bewonende broedvogels, omdat er geen geschikte invliegopeningen zijn voor gierwaluwen en vanwege het ontbreken van geschikte broedplekken voor huismussen.

Het dak is geheel ongeschikt en ontoegankelijk voor huismussen en de zijgevels zijn evenmin geschikt voor gierwaluwen om nestlocaties te vinden.

In de directe omgeving van het gebouw kunnen in zéér beperkte mate broedvogels aanwezig zijn. Hierbij valt te denken aan Turkse tortel, houtduif, merel en koolmees.

Het pand is voorts in geen enkel opzicht geschikt voor andere soorten met jaarrond beschermde nesten die nog wel eens in stedelijk gebied kunnen broeden (zoals uilen of torenvalk). De bebouwing is voorts geheel ongeschikt als broedplaats voor boerenzwaluw en huiswaluw. Hiervoor ontbreken geschikte broedplekken.

Effecten op broedvogels (al of niet met jaarrond beschermde nesten) zijn op voorhand geheel uit te sluiten, omdat er geen geschikte broedplekken en -biotoop aanwezig is. Wel wordt er geadviseerd om de werkzaamheden zoveel als mogelijk uit te voeren buiten de broedperiode van vogels (half maart-half juli), om eventuele verstoring op broedende vogels in de directe nabijheid van de ingreeplocatie zoveel als mogelijk te minimaliseren/te voorkomen (in het kader van de Algemene Zorgplicht).

Vleermuizen

Het pand vormt in geen enkel opzicht een geschikte vaste rust- en verblijfplaats voor vleermuizen. Er zijn geen open stootvoegen aanwezig die toegang geven tot het pand. Er zijn voorts geen openingen aangetroffen achter de trespa-platen van de buitengevels. Waar vleermuizen eventueel achter kunnen kruipen.

De dakconstructie is geheel ongeschikt voor vleermuizen om te huisvesten, omdat er nergens geschikte plekken aanwezig zijn.

Foto 3: De trespa-beplating zit behoorlijk strak gemonteerd tegen de muur. Er zijn geen open stootvoegen in het pand.

De buitenruimte van de basisschool vormt een geschikt jachtgebied voor vleermuizen, vanwege de aanwezigheid van diverse bomen en de ligging tussen andere groenelementen (laanboomstructuren langs aangrenzende straten bijvoorbeeld). Hier kunnen gedurende de avond en nacht meerdere soorten jagen. Opgemerkt dient te worden dat het hier niet zal gaan om essentieel jachtgebied waar grote aantallen vleermuizen afhankelijk van zijn voor hun voortbestaan. Hiervoor is het gebied te beperkt qua omvang en soortensamenstelling.

De locatie zelf vormt, vanwege het ontbreken van een langgerekte bomenrij richting bosgronden in het buitengebied, geen primaire vliegroute voor vleermuizen.

Effecten op vleermuizen treden terplekke van de schoollocatie in het geheel niet op. Er hoeft dan ook geen nader onderzoek uitgevoerd te worden.

Vaatplanten (muurplanten)

Op en rondom de bebouwing komen geen beschermde en of bijzondere vaatplanten voor. Een goed ontwikkelde bloemrijke vegetatie (zoals schraal grasland en kruidenruigtes) is eveneens niet aanwezig. De muren van de bebouwing zijn geheel ongeschikt voor bijzondere muurplanten.

Effecten op beschermde vaatplanten zijn geheel uit te sluiten.

Overige soorten

Andere beschermde soorten, zoals amfibieën, reptielen, vissen, libellen, dagvlinders, grondgebonden zoogdieren en andere ongewervelden, zijn niet aangetroffen en ook niet te verwachten terplekke van de ingreeplocatie. Hiervoor zijn geen optimaal ontwikkelde leefgebieden aanwezig.

Effecten op overige soortgroepen is in zijn geheel uit te sluiten vanwege het ontbreken van optimaal ontwikkelde leefgebieden.

Aanwezigheid natuurwaarden bloemrijk grasland/weilandencomplex

Vaatplanten en vegetatie

Het gebied wordt gekenmerkt door het voedselrijke grasland. Het meest linkerdeel van het gebied, waar de fruitbomen staan, is tevens zeer bloemrijk te noemen. Hier groeien grote aantallen paardenbloemen, hondsdrif, pinksterbloemen en diverse andere soorten.

Foto 4: grote aantallen pinksterbloemen kleuren de fruitweide

De randen van het linker weilandcomplex zijn voorzien van een brede scheerhaag van meidoorn, met op de hoekpunten in het noorden enkele doorgeschoten meidoorns.

Foto 5: zicht op de gehele fruitweide en het achterliggende bosgebied (gebied rond Kasteel Geulzicht)

De overige weilanden bestaan uit gras, met een houten hekwerk als afrastering (waarschijnlijk in gebruik voor beweiding met paarden) en met een enkele fruitboom.

Foto 6: Beeld op de overige weilanden

Foto 7: Zicht vanaf het midden van het perceel op de kerk van Berg en Terblijt

Langs de randen van de percelen is geen sprake van schrale bloemrijke vegetatie groei. In de fruitbomen groeien geen maretakken.

Beschermde vaatplanten zijn, gelet op de voedselrijkdom van de bovenlaag van de bodem, niet te verwachten op deze locatie.

Uit de bekende verspreidingsgegevens van planten (bronnen: Provincie Limburg en Verspreidingsatlas.nl) blijkt eveneens dat er geen beschermde plantensoorten voorkomen op deze locatie en in de directe nabijheid.

Effecten op beschermde vaatplanten en een optimaal ontwikkelde vegetatiestructuur (waar enkele soorten expliciet van afhankelijk zijn) treden in het geheel niet op.

In het kader van de Wet natuurbescherming kan gesteld worden dat er geen vervolgstappen, zoals nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing, noodzakelijk zijn.

Broedvogels

In de aanwezige scheerhaag kunnen diverse kleinere soorten zangvogels broeden, zoals geelgors, heggenmus, roodborst en winterkoning. Geelgorzen zijn in elk geval zingend waargenomen. Deze soort heeft met name in Zuid-Limburg zijn hoogste dichtheden van de provincie. Dit komt vooral door de afwisseling in het cultuurlandschap (kleinschaligheid).

Foto 8: Geelgors mannetje, zingend bovenin een kersenboom

Er zijn geen nesten aangetroffen van vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn. De fruitbomen zijn niet dermate oude dat hier boomholtes/scheuren ontstaan zijn waar soorten als steenuil kunnen broeden, maar gelet op de kleinschaligheid en de mogelijke nestgelegenheden in de nabijgelegen bebouwing is het niet uit te sluiten dat het gebied geen onderdeel uitmaakt van het territorium van steenuilen.

In de graslanden kunnen soorten als graspieper en veldleeuwerik broeden. Deze grondbroeders hebben geen jaarrond beschermde nesten. Verstoring van nesten is in elk geval niet toegestaan.

Door de kleinschaligheid van het gebied kan niet met zekerheid uitgesloten worden dat er geen steenuilen gebruik maken van het gebied als onderdeel van hun territorium. Als dit gebied toch onderdeel gaat uitmaken van de bouwplannen dan is het noodzakelijk te onderzoeken welke functie dit gebied heeft voor deze soort, aangezien ook het leefgebied van deze kleine uilensoort jaarrond beschermd is.

Effecten op andere broedvogels (grondbroeders of de soorten die in de meidoornhaag broeden) zijn te voorkomen door werkzaamheden buiten de broedperiode uit te voeren (dus buiten de periode half maart-half juli).

Vleermuizen

Het grasland vormt in de avondschemer, gedurende de nacht en in de ochtendschemer een optimaal jachtgebied voor enkele soorten vleermuizen, de aantallen zullen echter zeer beperkt zijn, aangezien het gebied beperkt beplant is met fruitbomen. Aan de noord- en oostzijde van het weilandencomplex bevindt zich een zeer goed ontwikkeld loofbos welk dienstdoet als primair jachtgebied voor meerdere soorten.

Vaste rust- en verblijfplaatsen en primaire vliegroutes zijn terplekke geheel uit gesloten omdat de locatie geheel onbebouwd is en vanwege het ontbreken van opgaande goed ontwikkelde bomen met boomholtes.

In het kader van de Wet natuurbescherming kan geconcludeerd worden dat er geen verbodsbepalingen overtreden worden ten aanzien van vleermuizen. De locatie vormt in geen enkel opzicht een primair onderdeel van het leefgebied van een populatie(s) vleermuizen.

Amfibieën, reptielen, vissen, libellen en overige ongewervelden

Het terrein zelf is in zijn geheel ongeschikt leefgebied voor amfibieën, reptielen, vissen, libellen en overige ongewervelden. Hiervoor is geen voortplantingshabitat of geschikt leefgebied aanwezig.

Effecten op bovengenoemde soortgroepen treden daarmee niet op.

Dagvlinders

Tijdens het veldonderzoek in april zijn enkele oranjetipjes waargenomen in het bloemrijke weiland. Deze soort is een van de eerste voorjaarsvlinders die in april een korte vliegperiode (hooguit 3 weken) heeft om vervolgens weer een jaar te verdwijnen. Een van de waardplanten betreft Pinksterbloem. De aanwezigheid van de vlinder en de enorme hoeveelheden pinksterbloemen die onder de fruitbomen staan doet vermoeden dat de vlinder ter plekke voortplantingsgebied vindt.

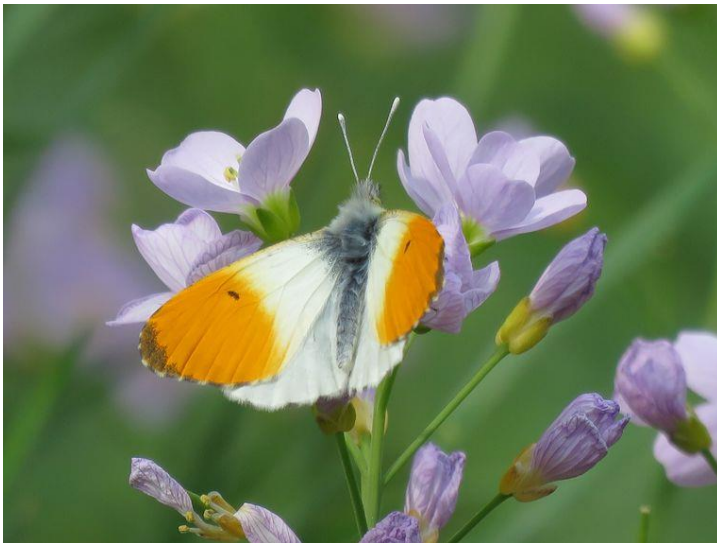

Foto 9: Oranjetipje (mannetje) op pinksterbloem

Indien het weiland met de fruitbomen omgevormd wordt tot bebouwd gebied dan verdwijnt er een groot areaal aan voortplantingsgebied van deze, zeer kwetsbare, maar niet zwaar beschermde soort.

Er treden geen effecten op ten aanzien van beschermde dagvlinders, maar de afname van leefgebied zorgt wel voor een toenemende druk op de populatieomvang. Overtredingen in het kader van de Wet natuurbescherming treden niet op.

Grondgebonden zoogdieren

Er kunnen en komen enkele soorten grondgebonden zoogdieren voorkomen op en rond de weilanden. Met name het oostelijk gelegen weiland wordt door dassen gebruikt als foerageergebied. Er zijn enkele wissels vastgesteld en enkele snuitputten van de soort. In de taludhelling van het aangrenzende bosgebied is een belopen bijburcht aangetroffen van de soort. Deze bijburcht kan mogelijk dienstdoen als kraamburcht. In het bosgebied ten noorden is eveneens sprake van de aanwezigheid van dassenburchten. Het gehele weilandencomplex kan worden gezien als primair foerageergebied voor deze soort. Eventuele nieuwbouw op de locatie kan ervoor zorgen dat de functionaliteit van dit gebied geheel verloren gaat voor de soort. Een uitgebreid onderzoek naar het landschapsgebruik binnen een straal van 500meter rondom de burcht is dan noodzakelijk.

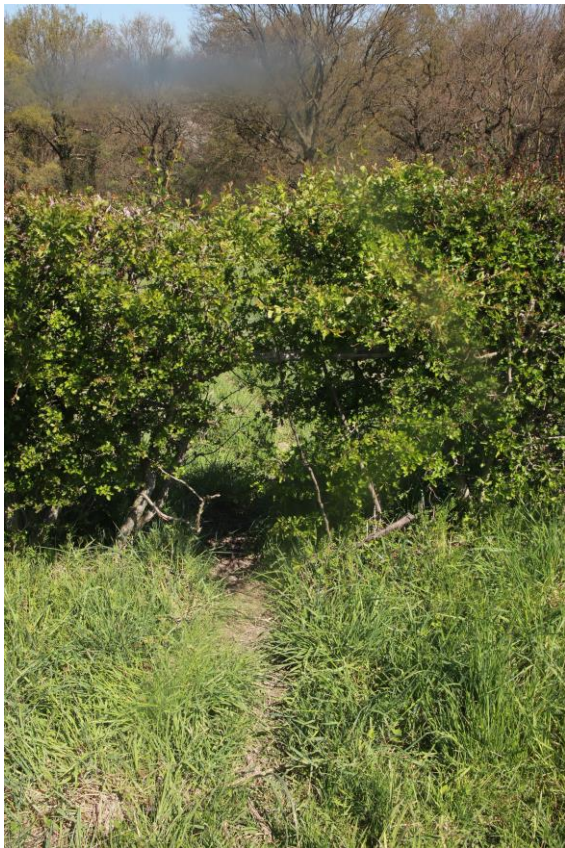

Foto 10: Dassenwissel

Aan de noordzijde van het weiland met de fruitbomen wordt tevens gevoerageerd door wilde zwijnen.

Grote stukken gras zijn omgewroet en duidelijk pootafdrukken van wilde varkens zijn zichtbaar. Deze soort is overigens in deze gebieden niet gedoogd en daarmee niet beschermd.

Foto 11: Pootafdruk wild zwijn

In het kader van de wet natuurbescherming dient te worden geconcludeerd dat er mogelijk sprake is van een aantasting in functionaliteit van de lokaal aanwezige dassenburchten, omdat het weilandencomplex primair foerageergebied vormen voor dassen. Indien er toch besloten wordt om te bouwen op deze weilanden is een landschapsanalyse naar de kwaliteit en uitwijkplekken voor de dassen om te foerageren noodzakelijk. Dergelijk onderzoek dient een minimaal onderzoeksgebied te hebben van 500meter rondom de bekende burchtlocaties.

Conclusies Schoolgebouw

- ✚ Terplekke van de onderzoekslocatie komen geen broedvogels voor met jaarrond beschermde nesten. Vanwege het ontbreken van een goed ontwikkeld broedbiotoop rondom is het aanwezig zijn van andere soorten broedvogels (die alleen beschermde nesten hebben tijdens het broedseizoen) heel beperkt te noemen.
- ✚ Er zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig aan en om de woningen. Er is geen sprake van essentieel foerageergebied of essentiële vliegroutes op het terrein. Effecten op vleermuizen zijn op voorhand geheel uit te sluiten. Nader onderzoek is dan ook niet benodigd.
- ✚ Ter plekke van de ingreeplocatie is het voorkomen van andere beschermde soorten zoals, planten, libellen, dagvlinders, vissen, reptielen, amfibieën, grondgebonden zoogdieren en overige ongewervelden geheel uit te sluiten. Effecten treden daarmee niet op.
- ✚ In het kader van de Wet natuurbescherming kan gesteld worden dat er geen effecten op beschermde soorten optreden en dat daarmee geen knelpunten optreden in het kader van de Wet natuurbescherming.
- ✚ De werkzaamheden, sloop school, kunnen dan ook uitgevoerd worden zoals beoogd.

Conclusies Weilandcomplex

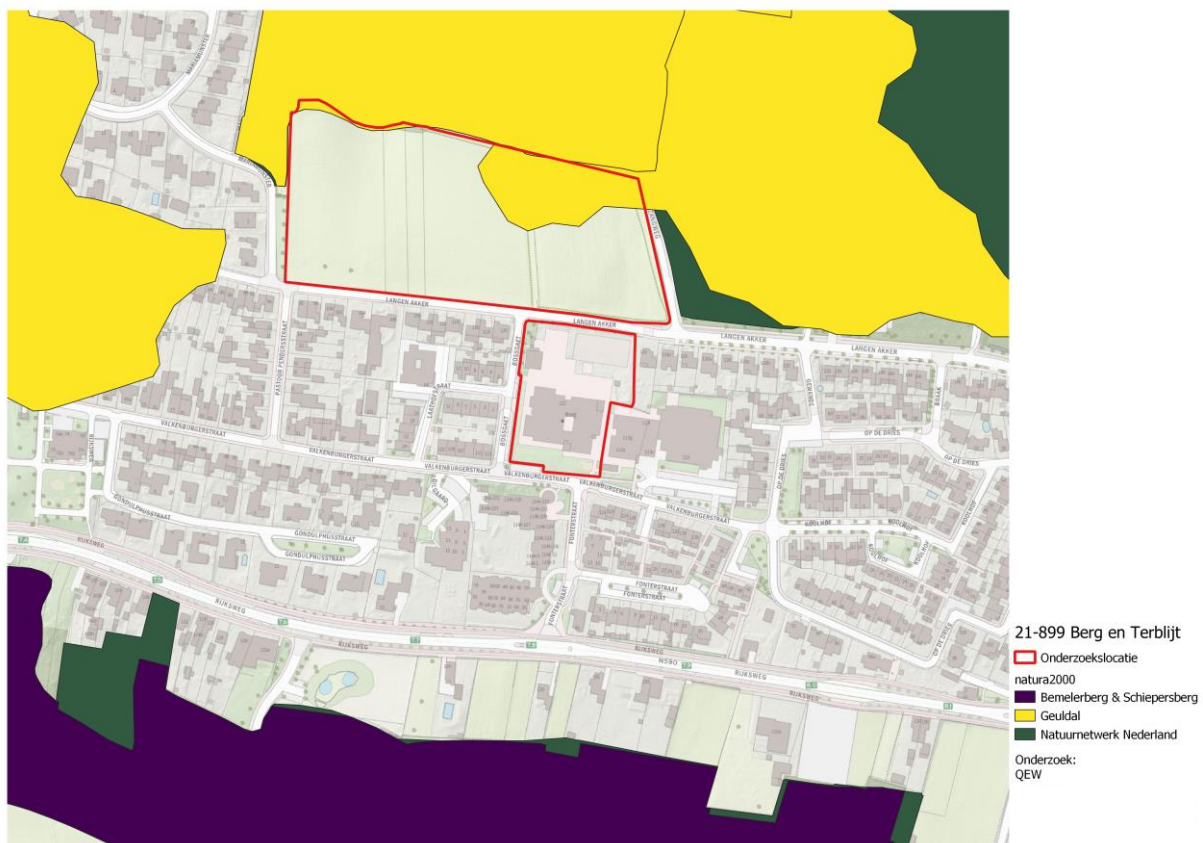
- ✚ De weilanden vormen mogelijk onderdeel van het leefgebied van steenuilen. Nader onderzoek naar het voorkomen en gebruik van de locatie is noodzakelijk als er toch besloten wordt te gaan bouwen.
- ✚ De weilanden maken voorts deel uit van primair foerageergebied van de das. Indien er besloten wordt dat er gebouwd gaat worden kan dit negatieve effecten hebben op de instandhouding van de lokaal aanwezige burchten en clans, aangezien de weilanden een primair foerageergebied vormen. Een nadere landschapsanalyse is dan ook benodigd.
- ✚ Er geen effecten optreden ten aanzien van beschermde vaatplanten, broedvogels, vleermuizen, amfibieën, vissen, andere grondgebonden zoogdieren, libellen, dagvlinders, reptielen en overige ongewervelden.
- ✚ Er nader soortgericht onderzoek nodig naar de steenuil en de das (landschapsanalyse) indien de weilanden bebouwd zullen worden (deels of geheel).
- ✚ Er mogelijk overtredingen plaatsvinden in het kader van de Wet natuurbescherming als deze weilanden (deels of geheel) bebouwd worden.

Gebiedsbescherming

Invloeden op beschermde gebieden (NNN en Natura2000)

NNN gebied

De weilanden maken onderdeel uit het Natuur Netwerk Nederland (het betreft hier in elk geval de meest zwaar beschermde goudgroene natuurzone), zie figuur 2. Een directe aantasting is dan ook zonder vergunning en compensatieplan niet mogelijk.

Figuur 2: Ligging van de locatie ten opzichte van de goudgroene natuurzones en (NNN-gebied) en Natura 2000 gebieden

Natura 2000

De weilanden, in elk geval een deel ervan liggen binnen de begrenzing van het Natura 2000 gebied het Geuldal. Voorts ligt er op geringe afstand het Natura 2000 gebied Bemelerberg & Schiepersberg.

Indien de weilanden bebouwd worden is er een vergunning noodzakelijk voor de aantasting van het Natura 2000 gedeelte. Voor het verkrijgen van een dergelijke vergunning moeten vele stappen doorlopen worden, waarbij tevens een herbegrenzing plaats moet gaan vinden van het Natura 2000 gebied, en een goedkeuringsinstemming bereikt worden met diverse instanties (o.a. provincie, ministerie).

Het plan is daarmee op voorhand al weinig kansrijk te benomen.

Conclusies Gebiedsbescherming

- ✚ De weilanden vormen onderdeel van beschermd NNN gebied e bestaat in elk geval uit een goudgroene natuurzone. Het aanvragen van een vergunning en het treffen van compensatie is noodzakelijk.
- ✚ De weilanden maken voorts deels uit van het natura 2000 gebied het Geuldal. Gelet op de vergunningsprocedures rondom dergelijke gebieden in relatie tot herinrichting achten wij de slagingskansen van dit plan zeer minimaal.

Bijlage 1 Geraadpleegde bronnen

www.waarneming.nl (NDFF)

www.natuurgegevensprovincielimburg.nl

[Provinciaal blad 2017, 1845 | Overheid.nl > Officiële bekendmakingen \(officielebekendmakingen.nl\)](#)

Hustings F., van der Coelen J., van Noorden B., Schols R. & Voskamp P. 2006. Avifauna van Limburg. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.

Buggenum, H.J.M. van, R.P.G. Geraeds & A.J.W. Lenders (redactie), 2009. Herpetofauna van Limburg. Verspreiding en ecologie van amfibieën en reptielen in de periode 1980-2008. Stichting Natuurpublicaties, Maastricht.

Kleukers, R.M.J.C., E.J. van Nieukerken, B. Odé, L.P.M. Willemse & W.K.R.E. van Wingerden, 1997. De sprinkhanen en krekels van Nederland (Orthoptera). – Nederlandse Fauna 1. Nationaal Natuurhistorisch Museum, KNNV Uitgeverij & EIS-Nederland, Leiden 416 blz., 14 platen.

Turin, H., 2000. De Nederlandse loopkevers, verspreiding en oecologie (Coleoptera: Carabidae). – Nederlandse Fauna 3. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & EIS-Nederland, Leiden 666 blz., 16 platen, met cd-rom.

Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). – Nederlandse Fauna 7. Leiden. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland.

Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys (redactie) 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. – Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.

Huizenga, C.E., R.W. Akkermans, J.C. Buys, J. van der Coelen, H. Morelissen & L.S.G.M. Verheggen, 2010. Zoogdieren van Limburg, verspreiding en ecologie in de periode 1980-2007. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.